

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre _ _ 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Vétlen mulasztások.

Irta: Argus.

A helyszíni szemle fontossága annyiszor példázott már a lap olvasói előtt s úgy elméleti mint gyakorlati szempontból annyiszor tétetik oktatás tárgyává a csendőr egész szolgálati ideje alatt, hogy még a legfatalabb próbacsendőr is ezzel kezdené el a mondókáját, ha valamely nyomozási cselekmény mikénti végrehajtása iránt megkérdeznék: «mindenekelőtt pedig helyszíni szemlét tartok stb.»

Tudja is jól minden csendőr, hogy miért és mire jó a helyszíni szemle és teljesíti is «majdnem» minden nyomozásnál azzal a pontossággal és szakavatottsággal, a milyenre ismereteinél fogva csak képes lehet.

Ha mégis fordulnak elő esetek, hogy valamely járőr mindjárt a nyomozás kezdetén vagy az egész nyomozás során is mellőzi a helyszíni szemlét, az csak kivételes körülmények között, vagyis olyankor történhetik, ha hirtelen valami akadály gördül annak teljesítése elé, mikorra pedig már teljesíteni lehetne, vagy a helyszíni szenved valamiképen olyan változást, hogy a szemlétől eredményt vagy bizonyítékot remélni nem lehet s csak felesleges és célhoz sem vezető időpazarlásnak látszik vele foglalkozni, vagy már «nem látszik» szükségesnek, mert a büncselekmény tettese már kiderített és nemcsak beismeri bűnét, hanem hünjelekben vagy tanuvalomásokban bizonyítékot is szolgáltatott maga mellett. Sőt vannak esetek mikor a csendőrrjárőr szolgálati tulbuzgósághól mellőzi a helyszíni szemle azonnali megtartását.

Ez utóbbi állítás ugyan nevetségesnek hangzik. Mert ugy-e, hogy lehet tulbuzgónak nevezni egy olyan csendőrt, a ki éppen mulasztást követ el? Pedig úgy van.

Előfordulhat pl. hogy egy járőr előtt súlyosabb természetű büncselekményről tesznek panaszt s egyidejűleg megjelölik a csak kevés idővel előbb elmonekült tettes személyét és az irányt is, a merre menekült. Ilyen körülmények között száz járőr közül nem tudom hány akadna, vagy akadna-e egy is, a melyik a tettes rögtöni elfoghatása reménye feletti szolgálati tulbuzgóságtól olkapatva, nem a tettest üldözné elébb, hanem a helyszínére menne helyszíni szemlét tartani. Pedig megtörténhetnék ugy-e, hogy mire visszatörhet, akár a tettessel akár a nélkül,

már vagy nem látszik szükségesnek, a mint elébb is említettem, vagy már céltalan időpazarlás volna a megváltozott helyszín megsejmlélése?

Ez volna az a vétlen mulasztás, a mit komolyan egy csendőrnek sem lehetne bűnül felróni. Elkövetik ezt a leghiresebb rendörgeniek, nagy tudásu vizsgálóbírók is, pedig ezek rendszeren komoly, pedáns emberek s uyugodt, higgadt meggondoltsággal és nem oly fiatalos hévvel cselekesznek, mint a nálok kevesebb képesítéssel rendelkező fiatal csendőregyének.

Ezt a mulasztást azonban sok esetben jóvá lehet és lehetőleg igyekezni is kell jóvá tenni, mert a büncselekmény helyszíne nagyon sok esetben, mikor már teljesen eredménytelennek hinnék is azt, még napok, hetek, sőt hónapok multán is bizonyítékot nyújthat a tettes ellen, felvilágosítást eredményezhet a büncselekmény fenn vagy fenn nem forgása, vagy éppen a gyanúsítottak büntelensége szempontjából s irányt adhat az esetleges további nyomozásra.

Ez állításaim kétségtelenségét az alábbi pár eset ismeretisével igyekszem igazolni.

Egyik alföldi őrsbeli járásörmester másodmagával rendszeren szolgálatban állván, csak este 8 óra után érkeztek egy nagyobb uradalmi majorra, a hol lovaik etetésére és pihentetésére helyet kaphattak. Már több mint egy órát időztek ott és éppen készülödni kezdtek a tovább menetelre, mikor lélekszakadva érkezik hozzájuk a majorba jövetelükkor őket látott uradalmi csész azzal a «rémhírrrel», hogy a mintegy félkilométernyi távolságra levő gazdasági vasut kiterőjén álló, buzával megpakott vasuti teherkocsikból, kocsival érkezett hat ismeretlen ember, több zsák búzát elrabolt olyformán, hogy kettő közülök a rakomány éjjeli őrizetére kirendelt 70 éves éjjeliőröt lefogta, a többiek a nyitott vasuti kocsikból hirtelen mograkták kocsijukat s aztán kocsira ugrálva, elvágattak. S ő is csak az öreg azután történt segélykiáltásaira lett figyelmesé, de mire a helyszínére ért, a rablók már elhajtattak a műnton a legközelebbi község irányába, de még nagyon messze nem lehetnek, mert — tessék csak figyelni! — a kocsizörgés most is hallik.

A járásörmester elkapatva a csész igazató előadásától és a csakugyan hallható kocsizörgéstől, azonnal rendelkezett, hogy két jó lovat fogjanak egy könnyü kocsiba

STOWASSER JÁNOS csás.ári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Oszkai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik. **Magyarország legnagyobb vonós és fúvó hangszerek gyára.** 6



s azon négy vasvillás ember a múlton nyugodva vegye üldözésbe a menekülő tetteseket, ő és járőrüresen pedig gyorsan lovukra ültek és ismerve az említett múltanuk nagy kanyarulattal, a földetken keresztül csakugy torony irányában nekü indultak s hol ügetésben, hol vágatva haladva, előhük iparkodtak a menekülőknök, hogy így két tűz közé szorítva, még ha a kocsit ott akarnák is bagyni, elfoghassák őket mindenképen. Arról természetesen, hogy a vasuti kocsi örét csak pár szóval is megkérdezzék, illetve a kocsikat meglekintsek, habár csak pár perczbe került volna is, ilyen kritikus körülmények között — szerintük — szó sem lehetett.

Szép holdvilágos éjszaka volt. Haladtak erősen a hátsó üldözők és a járőr is nyomult előre, csupán egy-egy pillanatra állottak meg a nyuguló kocsit zörgését hallgatni, ami a csendes éjszakában jól kivehető volt. Montek hűt tovább s arra nem is gondoltak, hogy egy huzával megrakott kocsit, hat emberrel súlyosbítva, bármily jó lovakkal sem nyugallhat hosszú ideig.

Mintegy félórányi haladás után csakugyan megelőzte a járőr a nyuguló kocsit a forgópisztolyal közükben utját elállva, vártuk rá. Ez jött is jó ügetésben, de a kocsia, amint a járőrt az út közepén meglátta, mindjárt megcsendesedett és a rajta ülő egyetlen ijedt suhanész szorosság jó ostét kívánt a csöndér uraknak! Ekkorára odért az uradalmi kocsit is.

Egy pillanats a feltartóztatott kocsira, végét vetelten már előre kiszinezott tettenőrsnek. Nem volt azon semmi. A suhanésznek pedig, aki egy jobbnódu birtokos fia volt és a járőrmester is nagyon jól ismerte, igazolni se kellett magát. Kérdésükre, hogy látott-e más kocsit az útvonalon, nem-mel felelt.

Mint hogy pedig másfelől se lehetett semmiféle gyanus hangot ballani a csendes éjszakában, utjára bocsájtván a feltartóztatott suhanészot, az uradalmi emberekkel visszatértek a majorba, illetve egyenesen a «kirabolt» vasuti kocsikhoz.

Itt újabb meglepetés várt rájuk.

Megvizsgálván a kocsikat, kitént, hogy a berakott buza mind megvan, mindössze annyi történt, hogy a közöpső kocsiban, a melynél az öreg őjjelőr heverészett, a késő esti órákban hobo-hurgyán, sietvo behányt zsákokból három-nógy zsák a saját helyénél fogva lábra lobukott, mire az őjjelőr, aki melleklog magjegyzeve süket volt, mint a hal, s emellett, mint maga is hismerete s ezt a körülmények egybevetéséből is következtetni lehetett, a zsákot lobullása pillanatában épen szundikált, a zsákot lezabarástól eredő földröndülésre felszszelt és betekintett a kocsiba s amint az előtte is feltűnő hiányt meglátta, rögtön lépásra gondolt s ne hogy volo fizetessék meg a kárt, vagy meggyanusítsák a tottosekkel való összejátásással, torkaszakadtából segítségért kezdett kiabálni és az odaérkezott csösznek ő mondta el az

ogéaz rablóhistóriát; ez pedig, bár csak pár pillanatra került volna, mégsem győződött meg a hallottak valódiságáról, hanem a kocsizörgést is hallva, teljesen igaznak vette a dolgot és rohant a majorba a járőrhöz s még jobban kiszinezve adta elő ott az esetet.

Nehogy pedig bárki is azt hisse, hogy ennek a tragikomikus esotnok nyilvánosságára hozatalával a járőrmester eljárását és felállítását novotárságossá tenni akarom, sietve kijelentem, hogy épen ő maga és épen azért bocsátotta rendelkezésünkre az adutottat, hogy a csendörlegénység részére való tudulság és józan önmórséltetre inlás ezéjából laprakötés közöltesse; mert, mint maga is hismerle, csupán pár perczbe került volna, hogy a kobolt rablóknak hat-hátvázsz lépésre levő színhelyét meglekintse és az állított esot valódiságra felől pillanatok alatt meggyőződést szorozzon, de a menekülőknök jelzett botlásak elfoghatánu utáni vágy által sarkaltva, még azt a pár perczet is sajtálta erre a nagyon is helyes ezébe feláldozni.

*

Sokkal tragikusabb ez a másik eset, amelyről nemcsak a eselekményt nyomozó esendörök, hanem a vizsgálóbíró s később a bírói vizagálatot tartott másik bírósági bizottság is elmulasztották a helyszini szemlélet megtartani, sőt egy, újabb pótvizagálat esotón is egy egyszerű helyi bírónak tudomásra jutott abboli esodálkozó kijelentése, hogy miért nem tartottuk abban a főbonjáró bűnygyben helyszini szemlélet, indította ezt a hónapok múltán eljáró bíróságot a helyszini szemle megtartására. S épen ez a hónapok múltán megtartott helyszini szemle terelte a helyes irányba az addig mindig kétes jelentőségűnek tartott bírói vizagálatot.

Történt pedig az eset a következőképen:

Vasárnap este 8 óra tájban, már jó sötétben, négy legény haladt az utczán dalolva. Hirtelen ismerős egyének megriasztják őket, mire négyen háromfelé futottak. Pár perczet később a helyszin közelében hukó, de semmiről se tudó szalócs erős kutyaugatásra lett figyelmes. Kimegy szótnezní, hát a kapuja előtti kőhídon egy fokvó nyösszörgő alakot talált, akit közelobbi megtéltetés után felismerve, megkérdező, mi történt volo. Ez röviden elmondja, hogy loverték és bántalmazóit is megnevozi. Ugyanazokal neveztek meg a sérített kovással később előkerült társai is. Sőt mindannyian megnevozték a tárgyakat is, amelyek a támadóknál voltak s a sérült előadásának megfelelően egyetértettek abban, hogy azok tompa, jobban mondvá lapos, majdnem tenyérsnyí szélességű és sima felületű tárgyak voltak, amikkel egyegy lökést, illetve ütést ök is kaptak.

Sérültnök az az állításu ugyan, hogy loverték, csak paraszatos magyításunk bizonyult, mert csupán egyetlen, a bonitokálót lefelé az orr felé húzó sérülés volt rajta amelyet az orvos még az aznap őjjeli vizagálatánál a



Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. oszondörleg szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Oroska és a szabáldalmazott Rákóczi tárogató felállítója Budapest, Lánoshid-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkateszeket, Harmonikák, erős elszerről külön küldetik. Magyarországon legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.

STOWASSER JÁNOS

oszássári és királyi udvari szállító, a os. és kir. közös hadsereg, a m. kir.

Budapest, Lánoshid-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Magyarországon legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.





A carevoselói-út Őrnikamennél.



A balkáni háború színhelyéről. — Csendőrség Bukovikán.

már jelzett tompa tárgytól eredő, de horzsolászerű s nyolcz nap alatt gyógyuló sérülésnek minősített.

Másnap egy másik orvos vizsgálta meg a folyton rosszullétről panaszkodó sérültet s abból a körülményből, hogy folyton hányt és erős szédülésről panaszkodott, erős agyrázkódást állapított meg s esetleges komplikációktól tartván, a gyógytartamot is bizonytalannak minősítette. A sérülés mily tárggyal való okozására nézve azonban elfogadta a sértett és társai által mondottakat éppen úgy mint az előbbi orvos.

Arra természetesen sem ez, sem az előbbi orvos nem gondolt, hogy a megnevezett lapos és teljesen sima tárggyal olyan horzsolászerű sérüléseket okozni, mintha a fű arezát kavicsos talajhoz dörzsölték volna, még kézzakarva sem lehet.

Egy csendőr járőr eme előzmények ismerete alapján nyomozván az ügyet, a sérültnek tanuvallomások által támogatott állítását magáévá tette ugyan, mert a gyanúsítottak itt is beismerték, hogy a jelzett estén csakugyan a sérülés okozására nézve megjelölt tárgy volt mindannyioknál. Minthogy azonban mindenikük tagadta sértett bántalmazását és azt is, hogy azzal és társaival találkoztak, sőt erősen állították, hogy más helyre utalt elfoglaltságuknál fogva a jelzett helyen meg se fordultak, nem zárkoztak el a járőr e gyanúsítottak ama állítása lebetőségének elfogadásától sem, hogy sértettet éppen társai bántalmazhatták. Minthogy pedig idegen, érdektelen tanuk egyik eshetőségre sem állottak rendelkezésére, mind a két eshetőség felsorolása mellett, mint be nem ismert, de az alapos gyanúval igazoltnak látszó bűncselekményt jelentette be a járőr a bíróságnak; és arra való tekintettel, hogy a sérülést okozó tárgyat sérült és társai határozottan megnevezték és azok meg is voltak, tehát nem kellett keresni és mert közben egész napig tartó eső volt, ami szerintük ugyanis minden nyomot elmosott, még a helyszíni szemlét is elmulasztotta megtartani.

Sérült napról-napra rosszabbul lévén, szülei, a községhen más ügyben megjelent járási tiszt orvosnak is, már az eset utáni 14-ik napon, megmutatták s ez felismervén, hogy pár nap múlva már halállal végződő agyrázkódás esete forog fenn, azonnal bejelentette az esetet a járásbírósnak, mire a bíróság kiszállott és a sérültet valamint a gyanúsítottakat kihallgatta; majd pedig a két nap múlva — az eset utáni 16-ik napon — elhalt sértett hulláját törvényeszéki orvosokkal boncoltatta is, amelynek során megállapítást nyert, hogy a sérült a homlok alőrészén kapott ütés vagy ütődés (magasból történt leesés) folytán genyes agyhártyagyulladásos sziklacsontropedést szenvedett: s ez okozta a halálát; de egyben kimondották azt is, hogy a sérülés a jelzett tárggyal való ütődéssel is okoztatott. A helyszíni szemlét ezen az alapon a bíróság sem tartotta meg.

Később az ügy más bíróság elé kerülvén, a szabad-

lábán levő gyanúsítottak és a közben jelentkező számos tanu kihallgatása végett kiszállott a vizsgálóbíró a községhbe. A kihallgatásokat meg is tartotta, de a helyszíni szemlét a legnagyobb valószínűség szerint azért, mert a sérülésnek, az addig állított módon való okozása, nagyon is kézen fekvő volt, mellőzte.

S már ügylátszott, hogy a terhelték a halált okozó súlyos testisértés vádjá és következményei alól meg sem menekülhetnek, annál kevésbé, mert az az állításuk, hogy sértettet nem ők, hanem társai verték meg, a többszöri kihallgatások során nyert benyomások és bizonyítékok folytán minden alaprólküli állításnak látszott.

Minthogy azonban terhelték, jobban mondvá már vádlottak annak bizonyítására, hogy a jelzett időben, azon a helyen, ahol a sérülés okoztatott, meg sem fordultak, újabb tanukat jelentettek be, a vizsgálóbíró ezek kihallgatása és a vizsgálat kiegészítése céljából újból kiszállott a községhbe.

Ekkor történt, hogy a községhi bíró a vizsgálóbíró irnokával beszélgetve, csodálkozását fejezte ki afelett, hogy ebben a főbenjáró bűnügyben sem a csendőrség, sem a bíróság, a többszöri vizsgálat daczára sem tartott helyszíni szemlét.

Erről a vizsgálóbíró értesülvén, egy bizottsággal a helyszínére ment, bár — mint mondá — nem vár tőle semmi olyan eredményt, a mi az eddigi tényállást befolyásolhatná, a helyszíni szemlét mégis megtartotta.

S megdörmént az a esoda, hogy ez, az eset után több mint hat hónappal megtartott helyszíni szemle annyira megváltoztatta a tényállást, hogy az úgy a vádlottak teljes felmentésével végződött.

Annak a köhídnak ugyanis, amelyen a sértettet eszméletlenül állapotban megtalálták, mind a két végén mintegy 30 cm-nyi magasságu és szélességü betonnal bevont téglaparkányzata volt s a valószínűleg rosszul készített beton vakolat, a különféle időjárás hebatása alatt, már erősen porladozóan indulván, különösen a parkány felső része, a kiálló kavicsdaraboktól erősen érdes, ripacson lett. Csak egy tekintet kellett rá, már tisztában lett a vizsgálóbíró az orvosi láttelel «horzsolászerű» kifejezésének jelentőségével és megdönthetetlen tényként alakult ki a bizottság előtt az a nézet, hogy az ezen helyről mintegy 25—30 lépésnyire megriasztott sértetti, menekül társai után való futás közben, a hid végén véletlenül a sötétben felbukott s a fejét, illetőleg arezát csuszászerűen a hid ripacson parkányába ütötte s a kiálló kavicsok okozták az arezon és homlokra a «horzsolászerű» sérülést s ugyancsak eme erős ütődés visszahatásának következménye volt az erős agyrázkódással járó sziklacsont megropedése is.

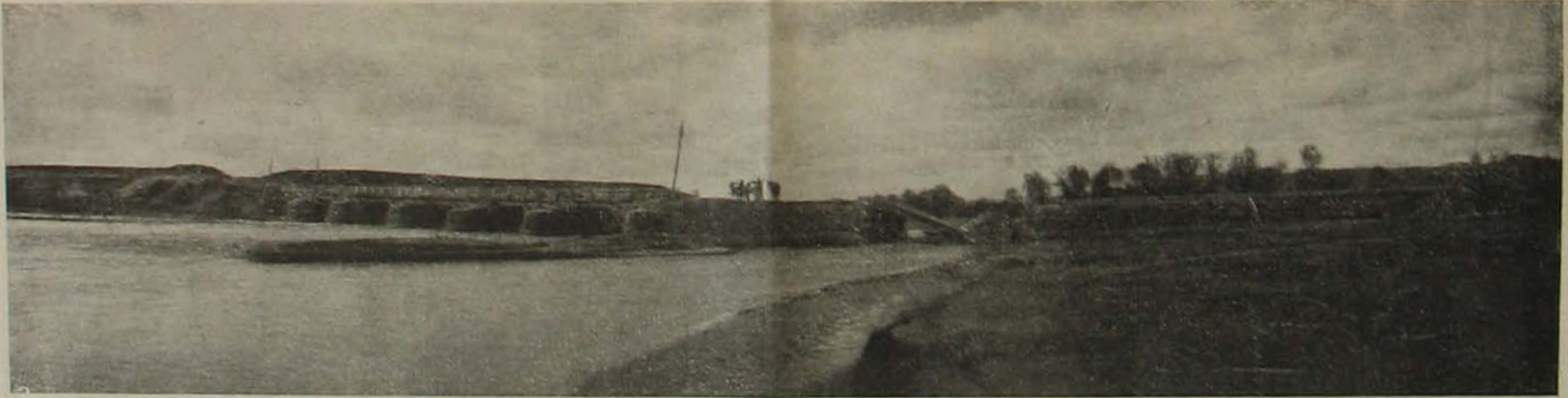
*

Ehéből a két esetből is látható, hogy a helyszíni szemle megtartása nemcsak afféle sablonszerű hivatalos czifranág, hanem minden bűnügyi nyomozásnak legfon-

HA KÖHÖG, HÁRSZÁLJON AZONNAL
HURUTPASZTILLÁT!!

mely a legmakacsabb köhögést is azonnal elmulasztja: 1 doboz 50 fill.
3 doboz K 20 f. Kapható mindenütt. Készíti Gerő Sándor gyógyszerész, Nagykovács.

Reuma, csúsz, kővény, mindennemű megfázástól eredő
fájalmat párszori használat után megszünteti a Gerő-féle
MENTHOL REUMASZESZ



A Pčinja hídjá Vojniknál.



A balkáni háború színteréről. — A bolgár határhoz vezető út.

tosabb s így elmaradhatatlan. Sökelléke, amit még akkor se szabad mellőzni, ha az előbb szerzett bizonyítékok folytán kétségtelennak is látszik a hűnecselekmény tényálladéka, a tettesek hűnössége, vagy ha a gyanúsított már a helyszíni szemle előtt teljes beismerő vallomást tesz; mert mindezen esetekben könnyen előfordulhat, hogy a helyszíni szemle után a tényállás onyhebben vagy súlyosabban módosulni fog.

A hűnecselekmény színhelye ugyanis hasonló a térképhez és sok mindent felfedez, megmagyaráz annak, aki nem járatlan az ott található nyomok, jelek stb. felismerésében.

E sorok írójával történt, hogy egyik őrsén rövid időközökben egymásután ötrendbeli betörésen-lopásról tettek panaszt, amelyek mindegyikénél a sarka felől nyitotta ki a tettes az épület ajtaját, azaz jobban megmagyarázva, az egyszerű sima ajtót a sarkaiából kiemelte s ekként padlásra, tyúkolba behatolva, elvitt mindent, amit csak értékesíteni lehetett. És, hogy bonyolultabbá tegye a nyomozást, távozása előtt szépen visszatepte az ajtót a sarkába.

Az ajtó lezárására használt retesz és lakat ekként mértetlen maradván, úgy a káros, mint az első izben kiküldött járőr hamis kulcs, illetőleg a valódi kulcsnak illetéktelen egyén által való használatát látta fennforgni s ez alapon a kulcs hol tartásával ismerős esetéket gyanúsították meg. Ez természetesen tagadta a cselekmény elkövetését, de mert csupán azzal védekezett, hogy ő az istállóban aludt, ahonnan gazdája ébresztette fel, mint alaposan gyanúsítottat, elem vezette a járőr, hogy a szerintük alaposnak látszó gyanu folytán jelentették fel.

Arra való tekintettel azonban, hogy a sühancz olyan kétségtelennak látszó módon tudta hangoztatni ártatlanságát, hogy már az első pillanatban elfogadhatónak találtam azt; afelől pedig, hogy a járőr alapos helyszíni szemlét tartott volna, kétségeim támadtak, magam is elmentem a helyszínére és hosszas vizsgálgatás, próbálgatás után rájöttem a dolog nyitjára és ott mindjárt meg is mutattam a károsnak és a járőrnek, miként mehetett be és kijövetel után miként zárhatta be a tettes kulcs nélkül is az ajtót.

A gyereket se gyanúsíthattuk tovább, mert mire abban a nyomozásban eddig haladtunk, már a második esetet is bejelentették, amiből nyilvánvalóvá lett, hogy a tettest másutt kell keresnünk.

Mint hogy pedig az egymásutáni öt esetben ugyanazzal a módszerrel járt el a tettes, tisztában voltunk vele, hogy egy és ugyanazon egyén követte el mind az öt betörést.

Egy hosszabbban tartó nyomozás során, de már a hatodik esetben, le is lepleztük őt egy csavargó paraszt sühancz személyében. Beismerte mind a hat betörést és azt is, hogy orgazdája, egy kiérdemült öreg betörő,

akinél meghuzta magát s aki egyszermind oktatója és bízottója is volt, tanította meg erre az első tekintetre bonyolultnak látszó, de valójában nagyon is egyszerű módszerre.

Sok mindent lehet így tanulni az alapos helyszíni szemléből. Azért tehát ne csak elméletben hangoztassuk a csendőr, hanem tartsa is meg mindazon hűnecselekmények nyomozásánál és minden esetben, amelyek minősége azt megkívánja.

Takács József csendőr.

1885—1911.

Mult évi szeptember hó 30-án Takács József és Vida Antal lajtakatai, soproni szárnybeli csendőrök rendszeres szolgálat alkalmával Zúrányban egy ismeretlen novú fegyveres csavargóra bukkantak, kit, mivel kilétét igazolni nem tudta, személynemességének megállapítása céljából a községházához kísérendő utbaindítottak anélkül, hogy megmozdzták volna.

Utközben a csavargó hirtelen visszafordulva a járőrvezetőt a zsebéből észrevétlenül előhuzott s tom át-



BUTOR

készpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.

BUTOR



Köprülü kelet felől.



A balkáni háború színhelyéről. — Szaloniki a tenger felől.

mérőjü Browning-pisztolylyal mellbelötte. Takács egy jajszó nélkül holtan a földre bukott, mire az ismeretlen futásnak eredve, — még a másodcsendőrré is üldözés közben néhány eredménytelen lövést tett; — a másodcsendőrnek fárasztó hajsza után sikerült az ismeretlent egy jól célzott lövéssel aként eltalálni, hogy az összeesett és anélkül, hogy kiléte megállapítható lett volna, megbalt.

Az ismeretlennél megmotozáskor 46 darab élestöltényt és egy hosszú élesre fent kétélű tör találatott.

Takács József csendőr 1911. évi október 2-án nagyszámban megjelent bajtársainak, szárny- és szakaszparancsnokának — a községbeli és vidéki lakosságnak mély részvéte és részvétele mellett a zurányi temetőben temettetett el.

A VI. számú csendőrkerületi parancsnokság tisztikara és legénysége között gyűjtés indított — melynek eredménye annyira kedvező volt, hogy Takács csendőrnek az összegyűlt pénzből egy szép szürke gránit sírkő állíttatott az elhalálozás évfordulóján az illetékes szárnyparancsnokság által és a sír is cizementkerítéssel véteztetett körül; — gondoskodás történt továbbá arról is, hogy a gyűjtésből a sírkő felállítási költségeinek leszámitása után fennmaradt összegből, mely a kerületi parancsnoksághoz előterjesztetett, évenként Halottak napján a sír kivilágíttassék.

Képünk ezen sírkövet ábrázolja.

A szárnyparancsnokság lapunk útján mond hálás köszönetet az érdekelt szíves adakozóknak.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Német tudós az emberevők közt.

Frobenius német Afrika-utazó nemrégiben kiállítást rendezett Berlinben azokból a tárgyakból, amelyek bosszas kutatóútjain gyűjtött össze. A legkülönfélébb tárgyak kiállítása ez, amely modern és a régi Afrika népeinek szokásairól, erkölceiről és életmódjáról tájékoztatja a nézőt. Tudjuk, hogy a némely afrikai néptörzs közt divatos emberhúsevés kérdése még ma is élénk vita tárgya és hogy erre vonatkozólag a tudósok véleménye még ma is nagyon eltérő. Általános az a hit, hogy az emberevők a civilizáció legalacsonyabb fokán levő emberek, a kik csaknem állati életet élnek. Annál érdekesebbek tehát Frobenius tapasztalatai, a melyek egészen más színben tüntetik föl az emberevők erkölceit. Afrikai útjában kíséretül szolgáló emberek közt több emberevő is volt és ezekről Frobenius azt állítja, hogy azok valamennyien derék, értelmes emberek voltak, mi több: intelligensebbek akárhány más törzsbeli embernél.

Közép-Afrikában a Bassonge-törzsen kívül emberevők még a bakete-, cauanda- és a batetela-törzsbéliek, ezek azonban csak az ütközetben elesett barcosok húsát eszik meg. A bassonge-törzsbéliek azonban ezenkívül valóságos embervadászatot rendeznek, hogy inyenczfalatkukat, az emberhúst, megszerezzék. Ezek az emberek megtámadják az olyan falvakat, a melyekben más törzsbéliek emberek laknak; a támadást rendszeresen akkor intézik a

falvak ellen, mikor a férfinép távol van. Ilyenkor azután titkon a védtelen asszonyokra és a gyermekekre törnek, s a menekülőket nyilakkal lelövöldözik. Egy-egy asszonynak sikerül néha elmenekülnie, a ki azután a künn dolgozó férfinépet föllármázza, mire azok rohannak bába a falu védelmére. Csakbogy ekkorra már a támadók kerekét oldották, magukkal vivén a szerencsétlen áldozatokat. Hogyba nincs tartaniok attól, hogy a megtámadott falu férfiai meglephetik őket, akkor még ott, a helyszínen nagy lakomát csapnak. Öroket állítanak a falu körül s a többi ezalatt tüzet rak, a gyermekeket leöldösik és nyársra húzva, a tűzön pirosra sütik. A felnőtteket magukkal viszik, ha az elvonulás útja szabad és akadálytalan, de hogyba meglepetéstől kell tartaniok, akkor nyomban a helyszínen kést szúrnak a szívükbe és holttestüket nyársra megsütik. Ha a sütéssel elkészültek, az áldozatot földarabolják. Kinek egy kar, kinek egy láb vagy fej jut részül, de a törzsfőnök mindig az áldozat szívét kapja. Mire a leölt és elfogyasztott áldozatok hozzátartozói bazatérnek, már csak a kialudt tűz, a szétszört búsdarabok és csontok iszonyú látványa fogadja őket, de a miből azok mindent megértének. Nyomban tanáskoznak és megállapítják a megtorlás, a kegyetlen boszu módzatait. Csakbogy nem ritka az az eset, mikor nem tudják kideríteni, hogy melyik törzs népe dülta föl a falut és gyilkolta le övéiket.

Vannak azután olyan törzsek is, a melyek az áldozatokat előbb megbizlalják és csak mikor szép gömbölyüre biztak, falják fel őket. És mily raffináltak ezek az emberek! Úgy vélekednek, hogy csak azok a férfiak biznak meg, a kiknek — feleségük van. Ez okon a bizlalásra szánt férfiak mellé feleséget rendelnek, de ügyelnek, hogy ezek az áldozatok nehoj megtudják, hogy micsoda sors vár rájuk, mert akkor az örökös rettegésben lesaványodnának. Ennyi furfangot ki tételezett volna föl róluk? Mikor azután az áldozat szép gömbölyüre bizott, kitűzik a leölés és a lakoma napját. Ezen a napon néhány markos legény, hatalmas füttykösökkel fölfegyverkezve, a leölésre szánt áldozatokkal útnak indul állítólag vadászatra. Mikor azután az erre a célra előre kijelölt helyre érnek, az áldozatokat egyszerűen lebunkózzák s a holttesteket füvel takarják be. Mikor a fű az izzó napon megszáradt, meggyújtják s a lobogó láng alatt az áldozat fekete bőre fehérre pörkölődik, a mi azt a látszatot kelti bennük, hogy „szép, fehér húst” esznek. Ezekből a lakomákból azonban az asszonyokat kizárják. A lakoma maradékát ki-ki hazaviszi és otthon a kunyó kéményében füstre akasztja, de nem azért, hogy elfogyaszsa, hanem hogy bűvész czélokra szolgáljon.

Az emberevők azt állítják, hogy az emberhús banánal elkészítve, emlékeztet a malaczspecsenyére. Eddigél általában az volt a vélemény, hogy az emberevő azért eszi meg az emberhúst, mert izlik neki; Frobenius azonban ezzel szemben azt állítja, hogy megfigyelése szerint bizonyos misztikus és vallásos érzés hatása alatt cselekszik.

KÉPEINKHEZ

A balkáni háború színhelyéről.

Lapunk egyik közeli számában 'Törökország bábujáról megemlékezve, a Balkán báburos népeinek viselkedéséről, építkezéséről és közlekedési eszközeiről is mu-



POLGÁR SÁNDOR
orvosi műszer- és kótszer gyáránál
telep: Bpest, VII., Erzsébet-körút 50.

legutányosabban beszerehet a összes betegápolási tárgyak, kótszerek, fecskék stb. m. kir. szab. Polgár-féle sebkezők, gummiharonyák stb. stb. — Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld az üzletvezetőség, csak megadandó, mily tárgy szükségel etik.

Ezen hirdetés beküldése után 10% árkedvmény a Csendőrlapok olcsósága.

tattunk be néhány képet. Akkori közleményünk kiegészítésül, a Balkán egyes vidékéről való képek bemutatása mellett, megemlítjük, hogy nem valami tejjel-mézszel folyó Kanaan ez a vidék, hanem hegyes-völgyes, sziklás tartomány, amely terület nagyobbodásra jó lehet, de közgazdasági szempontból való jelentősége, — eltekintve attól, hogy különösen Szerbiának az adriai vagy az égei tenger felé megnyíló úttal egy igen régi vágya teljesül, — egyébként, legalább egyelőre, igen kevés lesz.

A Balkán lakossága túlnyomó részben bolgár, szerb, albán és görög, a kik együttvéve több mint 70%-át teszik a Balkán lakosságának. És a görögök kivételével, akik az 1821-iki felkelés során felszabadították magokat a török fennhatóság alól, ez a nagyszámú s majdnem egészen egynyelvű szláv nép, éppen a szegénysége, gazdasági és szellemi fejletlensége miatt évszázadokon át nyögött török járom alatt, sziklás, kopár hegyvidékein állattenyésztésből tengetve életét s ami kis jövedelme lett volna, azt mind a török harácsolta el anélkül, hogy ellenszolgáltatásként a lakosság kulturális fejlődéséről és a közbiztonsági viszonyok javításáról csak legkisebb mértékben is gondoskodott volna. Az elnyomott lakosság többször felázadt ugyan eme kiszípolozó rendszer ellen, de mindig eredménytelenül, a török mindig leverte őket s még alig 40 éve, hogy a nagyhatalmak s különösen Oroszország közbelépése folytán Bulgária, Szerbia és Montenegró önálló fejedelemségek, majd később királyságok lehettek. Albánia és Macedónia pedig még maig is török birtokok.

De amilyen szegény ez a vidék földi javakban, ép annyira gazdag természeti szépségekben. S ha közbiztonsági viszonyai nem riasztották volna el állandóan az oda törekvő idegen országbeli kereskedelmi és turista utazókat, már ezen a réven is nagyot lendült volna a lakosság anyagi és szellemi fejlődése. A szerb, albán és bolgár bandák a legutóbbi időkben is annyira kétségessé tették a Balkánon utazók személy- és vagyonbiztonságát, hogy még csendőri vagy katonai kirendeltség mellett is igen kevés ember mert vállalkozni egy balkáni utazásra.

Hihető azonban, hogy a most folyamatban levő háború után, akár a török, akár ellenfelei győznek, még fog változni ez a bizonytalan állapot a Schmidt Ferencz volt nemzetközi csendőrségi őrnagy eredeti felvételei nyomán készült képeinken bemutatott gyönyörű hegyvidék látogatására törekvő vagy kereskedelembe utazó idegeneknek — talán — nem a végrendekezés lesz majd az utazás előtti első és legfontosabb teendőjük.

HIREK.

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátus-alap javára, büntetőtörvénykönyveikért a kolozsvári kerülettől 31 K 50 fill. és a kassai kerülettől 52 K folyt be. Ezen újabban befolyt összegekkel az alap vagyona 27,935 K 05 fillérre emeltetett.

Hűsfogyasztási adó. A honvédelmi miniszter ur egy előfordult esetről kifolyólag, a folyó évi október 16-án kiadott 101,678/8. számú körrendeletben tudatja, hogy a m. kir. pénzügyminiszter ur folyó évi szeptember hó 16-án kelt 97,946. számú döntésével a csapatok által önkezelésben eszközölt marhavágatásokat, a bor- és hűsfogyasztási adótörvények hivatalos összeállítására 67. §-a 1. jegyzete alapján adómenteseknek nyilvánította azzal, hogy ez az adómentesség az említett vágásokból nyert

csak azon húsról terjed ki, mely a kincstári élelmezésben részesülő legénység ezen élelmezésére van rendelve s e célra használtatik fel, de nem terjed ki az adómentesség az említett vágásokból nyert azon húsról, amely kincstári élelmezésben nem részesülő katonáknak (tiszteknek), katonai személyeknek, vagy más egyénnek, akár közvetlenül, akár az általuk fenntartott közös étkezőknek engedtetik át.

Ellenszegülés. Brindzár János, alsógyertyáni őrsbeli csendőr, október 31-én, Jurgák András felsőalmádi lakos ellenszegüléssel szemben, a zemplénmegyei Szacsur községben, annak könnyű sérülésével végződő szuronyfegyvert használt.

Kérelem. Czinki József, Lakócsa községben állomásozó csendőr, kéri Katona Ferenczet, kivel 1907/8-ik években a cs. és kir. 48-ik gyalogezredben együtt szolgált, hogy jelenlegi címét fontos okokból vele közölje.

Értesítés. Vett értesítés szerint «A magyar helyesírás szótára és szabályai» című, utolsóelötti számunkban ismertetett munka már tördelve van, úgy hogy néhány nap múlva a könyvet kinyomatják. Aki a felajánlott 2.50 K kedvezményes áron óhajta megszerezni, az egy hét leforgása alatt rendelje meg Horváth Endre, Kispeszt, Báthory-u. 48. czimen, mert a megjelenés utáni rendeléseket csak az esetben szállítatja kedvezményes áron a könyvet író és kiadó fenti cím, ha fölös példányok maradnak.

KÜLÖNFÉLÉK.

Egy khinai államférfi naplója. A pár év előtt elhunyt nagy khinai államférfi naplóját most fordították le először európai nyelvre. Az «Observer» ebből néhány érdekes részletet közöl, a melyek bumoros megfigyelőnek mutatják be Lihungcsangot. Igen agyafurt ember, a kit sem otthon Khinában, sem Európában nem lehet olyan könnyen megtéveszteni. Pétervárott, a hol a császár koronázásán volt jelen, ezt írta naplójába:

«Csodálatos, hogy az oroszok arra kérték a (khinai) trónt, hogy engem küldjenek a koronázásra. Ez mindegyesre nagy megtiszteltetés, de ennek is valami céljának kell lenni. Én azonban elárulhatnám nekik, hogy én saját országom érdekeit tartom elsősorban szem előtt és megsúghatnám azt is, hogy ha Oroszországnak valamilyen tekintetben előnyt nyujtok, úgy ez mindig csak azért történik, mert azt hiszem, hogy a végén mégis Khina a nyerő fél». Miklós császárról, a kit egyszerűen csak Miklósának nevez, a következő érdekes sorokat írta a naplójába: «Miklós nem egészséges ember. Azt hiszem, sokat ül a szobájában és az életéért való aggodás sápadttá és nyugtalanná teszi. Úgy ballom, hogy holnap korán reggel utazunk. Ezt nem szeretem. Inkább utaznánk mindjárt és aludnánk a vonaton. A korai felkelés a nyugat dőre szokása. Különösen az államférfiak sokkal jobban intésbetnek el az ügyeiket éjjel, a mikor minden csendes. A helyett nappal és este szórakoznak». Sok feljegyzés szól a khinai özvegy császárnéről. A mikor Európából visszatért Kbinába, úgy látszik, nagyon dicsérte az orosz császárné szépségét és ezzel megbántotta a császárnét. Ennek következményei nem maradtak el. A 12. hónap 21. napján a császárné megvonta tőle egy évi fizetését, de még ugyanaznap az aranyármány-rendet kapta a császárnétól, a ki őt nagyon szerette. Erről ezt írja: «Itt hát a rendjel! Talán azért adta a felséges császárné, hogy többé meg ne sérthessem, mert mint a rendjel tulajdonosa tetszé-

sem szerint térdelbetegek vagy állbetegek a jelenlétében és nem köt olyan szigorúan az udvari szertartás.

Lázmérő, mint gyógyszer. Egyik koppenbágai kórbazban furcsa, ám egyben igen érdekes dolog történt. Dr. Beddea főorvosnak az volt kedves ideája, hogy bennulásokat salétromos savak belélegzésével gyógyít. Nemrégiben beteget hoztak, a ki nyelvizombénnlásban szenvedett és Beddea elhatározta, hogy ezen kipróbálja a módszerét. A kezeléssel dr. Davyt, egyik alorvosát bízta meg, a ki mindjárt nekilátott feladatának. Meg akarta tudni azonban, hogy a belélegzés milyen mértékben növeli a test hőfokát és ezért lázmérőt dugott a beteg nyelve alá. A kezelést azonban nem kezdte meg, mert a beteg megszólalt: Már sokkal jobban érzem magam! Azt bitte ugyanis, hogy a lázmérő bedugása jelenti a kúra kezdetét. Az orvos elcsodálkozott, de rögtön átértett mindent és így szólt: „Örvendek, de mára elég. Holnap folytatjuk.” Az esetet közölte főnökével, másnap megint a lázmérőt dugta a páciens nyelve alá, a ki megint kijelentette, hogy sokkal jobban érzi magát. Így folyt ez tizenhárom napon át, a lázmérőtől a beteg állapota egyre javult és végre a tizenharmadik napon gyógyultán elbocsátották. Az este igen érdekes, mert a képzelődésnek az orvosszerek felett való fölényére mutat. A két orvos azonban túllőtt a célon, basználó módon kezelt egy másik beteget is, de persze eredménytelenül, mert az illető a lázmérőt a maga akaratából nem képzelte gyógyszernek.

Rejtjelmes vallások. Sehol a világon másutt nincs annyi vallási szekta, mint Amerikában, a hol máról-holnapra újabb és újabb felekezetek alakulnak a ezek aztán, hol a legnagyobb titokban, hol pedig a legbibetlenebb reklámmal híveket igyekeznek toborozni. Az is bizonyos, hogy vallási dolgokban elfogultabb és képmutatóbb nép alig van az amerikaiánál. A főszerepet a nők játszzák, a kik fanatizált gyülekezeteik révén elképzelhetetlen batalmat gyakorolnak az egész országban nemcsak vallási dolgokban, de — a mi még kétségteljesebb — irodalmi, művészeti, sőt még politikai kérdésekben is. Ezek a túlfinom idegzetű nők legújabbban feltűnő érdeklődést tanusítanak a keleti és különösen a hindu vallás iránt. Sok amerikai tanítónő a legnagyobb buzgalommal tanulmányozza a keleti népek szent könyveit és titokzatos iratait, miközben valóságos fanatikus szenvedély vesz erőt rajtuk. Néhány év előtt Miss Reuss a chicagói Nap-templom előtt olyan nyilvános megbotránkozást keltett vallási őrzöngéseivel, hogy elmegyógyintézetben kellett elhelyezni. És ez az eset nem áll példátlanul, hanem sok helyen megismétlődött, mert a

nők túlságosan belemélyednek a Kelet vallásos titkaiba. Nem lehet tehát csodálkozni azon, hogy egy Közép-ázsia-ból bevándorolt remete Amerikában, a hol öt évig mint vándorapostol hejárta az országot, számos követőre talált és sokakat saját vallására térített át és „Magda”, a Napisten, a kinek kultusza a nap mindennapi imádatában rejlik, Amerikában már sok lelkes tisztelével kerkedbetik. Temploma Chicagóban, a Lake Park Avenuban fekszik, a hol talán még jobban tisztelik és imádják, mint Ázsia ege alatt. A Napisten leghibebb imádjának élén Amerikában a szépsége és szellemessége által kiváló Mrs. Hilton áll, a ki legbuzgóbban igyekszik az ókeleti hitet minél szélesebb körökben terjeszteni. A hívők és hívőnők tartózkodnak a hűségtelektől, reggelire rózsalevelekből készített teát isznak és délbén friss ibolyát és vad sósát esznek. A legnagyobb megbotránkozást azonban az kelti, hogy a keleti isten-tisztelet legveszedelmesebb alakja, a Baal és Moloch-isteniségek imádata is mindjobban terjed és veszedelmes módon hódít az összes városokban.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratos válaszra nem ad. Levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel helyeget ne küldjenek.

Visegrád. Igazságügyminiszteri engedély szükséges.

Havasí zsundár. 1. Felülvizsgáltatva alkalmazásával kérje az idő beosztását. 2. Igen.

1882. Dárúsz. Nem hallottunk róla semmit.

Kék ibolya. 1. A részletek ismerete nélkül nem adhatunk felvilágosítást. 2. Saját költségén tartozik utazni.

Hóvirág. 1. Igen. 2. Tartózkodási helyén. 3. Igen.

13. Nem tudjuk.

Subri. Kérdésének eldöntésére nem érezzük magunkat hivatottak.

8888. Kötés. Kelléj. 2. Szolgabírói hivatal.

Drávanenti. 1. Az illetékszabályzat idevonatkozó határozványain kívül mi nem mondhatunk semmit. 2. Ily kérvényt a csendőr nem nyújthat be, hanem köteles kórolmét kihallgatáson előadni. 3. Grill-féle könyvkereskedésben. Budapest. Dorottya-utca.

1000. Egyikhez nincs igénye.

Sorsjegyei nem nyertek : K. S. H., G., Zuzjon, 68, Ambrus P. Ormester, L. S. 888.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésére.

Előlegek értékpapirokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Erzsébet-körut 12.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 1.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el Intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Ötletakarék-betét után, melynél a betető az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 6½% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Időlegesen nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utványok, intézvények és chequék beszedését cívváljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és eladunk értékpapirokat, idegen pénzeket.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ö császári és apostoli királyi Felsége 1912. évi október hó 20-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával kitünő szolgálataik elismerésül:

Riez Péter, m. kir. IV. számú csendőrkerületbeli és Gál Lajos, m. kir. II. számú csendőrkerületbeli járás-örmestereknek, továbbá

Józsa Antal, m. kir. II. számú csendőrkerületbeli, Lukács Mihály és

Romosán Vazul, m. kir. I. számú csendőrkerületbeli törzsörmestereknek a koronás ezüst érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Kinevezettek:

1912 november 1-ével:

csendőr járásörmesterekké:

Szalinka Pál	örmester, (1. rangszám) a VIII.,
Hegyi József	" (2. ") a II.,
Szöcs Tivadar	" (3. ") a VII. és
Tremmel János	" (4. ") a VI. számú

csendőrkerület állományában.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Sohajda Sándor őrsvezető cz. őrmester, Fülöp János és Dankó Győző csendőrök, egy ékszerlopás büntette ügyében, igen nehéz körülmények között, több varmegye területén, szakadatlanul több napon át vezetett nyomozás folyamán lankadatlan buzgósággal, kötelesség-hűséggel, észszerű leleményességgel és tapintatossággal kifejtett eredményes tevékenységükért.

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Szalai István III., Parkas János I. és Tóth Kálmán őrsvezető cz. őrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén általában kifejtett kiváló szorgalma, buzgó tevékenysége és eredményes működéseért, őrsének rendbentartása és alárendeltjeinek helyes vezetéseért.

Szigoti Gáspár csendőr, a Hunyad megyében 1909. évben Karlinger Lipótné és társai guradobrai lakosok sérelmére elkövetett rablógyilkosság tetteseinek, hosszas, fáradságos nyomozás során oszkozölt kiderítése és elfogásánál, buzgósággal, szorgalommal és lankadatlan kitartással való közreműködéseért.

Horváth Ferencz IX. őrsvezető cz. őrmester, az 1911. és 1912. évben Steierország területén több ottani lakos kárára betörés útján elkövetett nagyobb értékű ékszer, élelmi- és ruhanemű lopás tetteseinek hét napon át folytatott fáradságot nem ismerő nyomozással történt kiderítéseért.

Németh Dávid járásörmester, mert az 1911. évben Fejér, Vas, Sopron és Komárom megyékben garázdálkodott kóbor cigányok által elkövetett többrendbeli betöréses lopás tetteseit 15 napon át tartott fáradságot nem ismerő kitartással és nagy buzgalommal folytatott nyomozással kiderítette és a bűnjelek nagyrészt megszerzte.

Mucsics Mátyás csendőr cz. őrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt, de különösen az utóbbi években a közbiztonsági szolgálat terén általában tanúsított kiváló szorgalma, buzgó tevékenysége és eredményes működéseért.

Fenyvesi Mihály és Kalmár Imre őrsvezető cz. őrmester, hosszabb csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén általában kifejtett szorgalmas, buzgó és eredményes tevékenységeért.

Németh József V. őrsvezető cz. őrmester és Koponya Vendel csendőr, 1911. évben a Balaton mentén garázdálkodott tolvajszövetkezetnek, fáradságot nem ismerő észszerű és leleményes nyomozás során bátor magatartással történt kézrekerítése és a lopott tárgyak részbeni megszerzéseért.

Bálint János csendőr cz. őrmester, yurasits András és Gyalog Boldizsár csendőr, 1912. évi június hó 28-án Kistima pusztán kiütött nagyobb mérvű tüzesetnél, a vagyonmentés és a tűz továbbterjedésének meggátlása körül kifejtett buzgó tevékenységeért és hasznos intézkedéseért.

Beke Pál és Nagy Antal csendőr, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonság érlelésében kifejtett ügybuzgó, szorgalmas, odaadó tevékenysége és eredményes működéseért, valamint kifogástalan magaviseleteért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Győri Samu, Horváth Gyula és Stocker Frigyes törzsörmesterek, irodai alkalmazásukban kifejtett szorgalmas és buzgó tevékenységükért.

Molnár Balázs törzsörmester, mint szárnyirodai segédmunkás, az irodai szolgálatban mindenkor tanúsított kötelesség-hű és eredményes tevékenységeért.

Nagy Sándor III. őrsvezető cz. őrmester, hosszabb csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén általában tanúsított buzgó és eredményes működéseért, őrsének rendbentartása, alárendeltjeinek helyes vezetése és oktatásáért.

Rác György, Kovács Ferencz III. és Béla Mózes őrsvezető cz. őrmester, hosszabb csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén általában kifejtett buzgó és eredményes működéseért, őrsének rendbentartása és alárendeltjeinek helyes vezetéseért.

Keszler Mátyás csendőr, mert az 1911. évben Fejér, Vas, Sopron és Komárom megyékben garázdálkodott kóbor cigányok által elkövetett többrendbeli betöréses lopás tetteseinek 15 napon át tartott fáradságos és buzgó nyomozással történt kézrekerítése és a bűnjelek nagy részének megszerzése körül járőrvezetőjét határozottan támogatta.

Gosztola Ferencz csendőr cz. őrmester, hosszabb csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban általában kifejtett szorgalmas, buzgó és eredményes tevékenységeért.

Raffai Ferencz járásörmester, Tóth József III., és Artner Sándor őrsvezető cz. őrmester, hosszabb csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén általában tanúsított buzgó és eredményes működéseért, őrsének rendbentartása, alárendeltjeinek helyes vezetése és oktatásáért.

Magyar István II. és Kovács Imre II. csendőr cz. őrmester, hosszabb csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén általában kifejtett buzgó és eredményes tevékenységeért.

Kardos József őrsvezető ez. őrmester és Gösi Pál esendőr ez. őrmester, hosszabb esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén általában tanusított szorgalmas, buzgó és eredményes működéséért és kifogsátsílan magaviseletéért.

Kóhor István esendőr ez. őrmester, 1911. évben Steierország területén több ottani lakos kárára, hatóság utján elkövetett nagyobbértékű élelmiszer-, élelmiszer- és ruházati lopás tetteszinek kézrekerítése körül, a nyomozást vezető parancsnoknak hathatós támogatásáért.

Buday Mihály törzsőrmester, hosszabb esendőrségi szolgálati ideje alatt különféle irodai alkalmazásában, de különösen két év óta mint számvizsgáló, mindenkori tanusított kiválóan kötelességű és igen eredményes tevékenységéért, megbízhatóságáért és példás magatartásáért.

Horváth József IV. esendőr, hosszabb esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységéért, lankadatlan szorgalma és jó magaviseletéért.

Szalai Ignác Jenő őrsvezető ez. őrmester, Kovács János, Molnár István I. és Poulser Ádám esendőrök, 1911. évben Steierország területén több ottani lakos kárára hatóság utján elkövetett nagyobbértékű élelmiszer-, élelmiszer és ruházati lopás tetteszinek kézrekerítése körül, a nyomozást vezető parancsnoknak hathatós támogatásáért.

Egyházi József, Barónyi Péter, Pölöskei József őrsvezető ez. őrmester, Zeigá Ferenc esendőr ez. őrmester és Nagy Mihály esendőr, hosszabb esendőrségi szolgálati ideje alatt, de különösen a legutóbbi években, a közbiztonsági szolgálat terén általában tanusított szorgalmas, buzgó tevékenységé és eredményes működéséért.

Németh József I. őrmester, szűnyirodai segédmunkás, irodai alkalmazásában kifejtett szorgalmas és buzgó tevékenységéért.

Füzes Mihály járásőrmester, Putkó János őrmester, Galló István, Kovács János III. őrsvezető ez. őrmester és Horváth József VII. esendőr ez. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett szorgalmas, buzgó és eredményes tevékenységéért.

Durucz János őrsvezető ez. őrmester, hosszabb esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén általában kifejtett buzgó és eredményes működéséért, őrsének rendbentartása és alárendeltjeinek helyes vezetéseért.

Naisz Kálmán esendőr ez. őrmester, Horváth József XII. esendőr és Hollendus Ferencz próbaesendőr, 1912. évi augusztus hó 6-án Zirc községben kiűtött tűzvésznel, a vagyontétel és a tűz továbbterjedésének megállításá

körül kifejtett buzgó tevékenységé és hasznos intézkedéseért.

Berkes István esendőr ez. őrmester, mert az 1911. évi november havában, több budapesti lakos halálát okozó villájának átkülcsevel történt felnyitása alkalmával nagyobb kárértékű lopás tetteszinek nyomozása és kézrekerítése körül fáradságot nem ismerő szorgalmat tanusított és az alkalmatlan járőrvezetőjét hathatósan támogatta.

Piliván Imre őrmester, hosszabb esendőrségi szolgálati ideje alatt, úgy a közbiztonsági, mint az irodai szolgálat terén általában kifejtett ügybuzgó és szorgalmas tevékenységéért és példás magaviseletéért.

Németh Pál őrsvezető ez. őrmester, Lang Péter, Nagy István esendőr ez. őrmesterek és Kurta Nagy Pál esendőr, hosszabb esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén általában tanusított szorgalmas, buzgó tevékenységük és eredményes működésükért, Németh Pál alárendeltjei helyes vezetése és oktatómunkájáért is.

Nagy János III. esendőr, a Temes és Fejér megye területén többrendbeli lopást és rablást elkövetett két veszélyes és körözött kóhor ezigánynak, 1912. évi június hó 28-án Dunaföldvár község határában történt elfogása körül kifejtett fáradságot nem ismerő buzgó szolgálataért.

Gavanszki Károly es. és kir. 86. gyalogezredbeli kuralalmi gyalogos, ki a Temes és Fejér megye területén többrendbeli lopást és rablást elkövetett két veszélyes és körözött kóhor ezigánynak 1912. évi június hó 28-án Dunaföldvár község határában történt elfogása körül járőrvezetőjét hathatósan támogatta.

Előléptettek:

1912 november hó 1-ével:

a m. kir. V. számú esendőrkerület állományában:

Barta József I., Kálmán József, Bodon János, Tihanyi József és Szabó Kálmán I. őrsvezető ez. őrmesterek, őrmesterekké; továbbá

Hermann Gyula, Szűcs Sándor, Mitana Márton, Lazistyán János és Murosi Gyula esendőr ez. őrmesterek, őrsvezető ez. őrmesterekké.

Katonai szolgálati jellel ellátottak:

A II. osztályú legénység katonai szolgálati jellel ellátottak:

a m. kir. V. számú esendőrkerület állományában:

Morócz Gábor esendőr ez. őrmester, 1912 október 12-én.

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 9. szám.

**Könyvnyomda,
könyv-, papir- és
írószer-kereske-
dés, a magyar kir-
csendőrségi hiva-
talos nyomtatvá-
nyok legnagyobb
raktára.**

A Csendőrségi Rendellett Közlöny, egyes számainak gyűjtésére szolgáló fedéltáblát szíves figyelmébe ajánljuk. — Ára 50 fillér. Elnom mindössze két példát, hűségkártyák, nemkülömben mindenféle felszerelési cikkek raktárunkon készletben vannak, azokból kölcsönre választás nélkül szívesen küldünk. Bármilyen cikket a legnagyobb készséggel beszerzünk és megküldjük.